

แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล**ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1****The Guidelines for the Effective Curriculum Administration****under Mahasarakham Primary Educational Service Area Office 1**ชนิกานต์ ทุมตума*¹ พชรวิทย์ จันท์ศิริสร²Chanikan Tumtuma*¹ Pacharawit Chansirisira²

(Received: 2024-04-17; Revised: 2024-06-12; Accepted: 2024-06-13)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง 202 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าวิชาการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) เสนอแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าวิชาการ จากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี 3 แห่ง โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็น ดังนี้ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการเตรียมความพร้อม ด้านการดำเนินการใช้หลักสูตร และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล 2) แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล มีองค์ประกอบ 4 ด้าน 33 แนวทาง ผลการประเมิน พบว่า ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา, หลักสูตรสถานศึกษา, ประสิทธิภาพ

¹ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
M.ed. Educational Administration and Development, Faculty of Education, Mahasarakham University

² อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Lecturer of Educational Administration, Faculty of Education, Mahasarakham University

*Corresponding author, Email: 65010581016@msu.ac.th

Abstract

This research was aimed 1) to study a current condition, a desirable condition, and the need for the curriculum administration under Mahasarakham Primary Educational Service Area Office 1. The sample group consisted of 202 people: administrators and heads of the academic department. The statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation. 2) to develop the guidelines for the effective curriculum administration under Mahasarakham Primary Educational Service Area Office 1. The sample group consisted of school administrators and heads of the academic department from 3 school under Mahasarakham Primary Educational Service Area Office 1 chosen by purposive sampling. The research tools were the interview, and suitability and feasibility evaluation scale which were evaluated by 7 specialists. The statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation.

The results were as follows 1) The current condition was overall at high level. The desirable condition was overall at utmost level. The needs ordered in descending, namely, school curriculum creation, preparation, curriculum used conduction and supervision and assessment. 2) The guidelines for the effective curriculum administration of the schools consisted of 4 aspects and 33 guidelines. The suitability evaluation scale and the feasibility evaluation were overall at utmost level.

KEYWORDS: Guidelines for Curriculum Administration, School Curriculum, Effectiveness

บทนำ

หลักสูตรถือเป็นหัวใจของการศึกษาเพราะหลักสูตรเป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษา เมื่อเริ่มต้นการศึกษา ครูและผู้บริหารต้องเข้าใจหลักสูตรก่อน เพื่อจะได้เตรียมเนื้อหาสาระให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการสอน และดำเนินการตามกรอบของหลักสูตรผู้บริหารเองต้องบริหารเพื่อให้หลักสูตรและการสอนดำเนินไปด้วยดี (ประสาธ เนืองเฉลิม, 2554)

การพัฒนาและการใช้หลักสูตรจะประสบความสำเร็จได้ จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการหลักสูตร ที่มีประสิทธิภาพ ในยุคปัจจุบันมีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น และสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจในการพัฒนาหลักสูตรของตนเอง ดังนั้นสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553) ซึ่งหลักสูตรสถานศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลตามจุดหมายของหลักสูตรมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับกระบวนการบริหารจัดการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนั้นสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการวางแผนบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้การนำหลักสูตรไปใช้บรรลุผลสูงสุด (กรมวิชาการ, 2545)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ได้จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังไม่บรรลุผลตามเป้าหมายของหลักสูตร จากรายงานการดำเนินงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ประจำปี 2565 ที่พบว่า จุดที่ควรพัฒนาด้านคุณภาพผู้เรียนคือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา ประกอบกับผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม พบว่ามีจุดอ่อนคือนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การทดสอบระดับชาติ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ต่ำกว่าเกณฑ์ค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ซึ่งเป็นผลสะท้อนปัญหาของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่พบว่า จุดที่ควรพัฒนาในด้านกระบวนการบริหารและการจัดการคือการพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และระบบการบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1, 2565) จากที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงปัญหา และเล็งเห็นถึงความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา จึงสนใจในการศึกษาแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1
2. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยดำเนินการเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 195 คน และหัวหน้าวิชาการ จำนวน 195 รวมทั้งหมด 390 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 101 คน และหัวหน้าวิชาการ จำนวน 101 คน รวมทั้งหมด 202 คน กำหนดขนาดโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan จากนั้นใช้เทคนิคการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยการเทียบเกณฑ์ร้อยละกับขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และใช้เทคนิคการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. สร้างแบบสอบถามและวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา พิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ จำนวน 32 ข้อ
2. วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามที่ทดลองใช้ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน ตามวิธี Item Total Correlation เลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20-1.00 (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า ค่าอำนาจจำแนกของสภาพปัจจุบันอยู่ระหว่าง 0.471-0.921 ค่าอำนาจจำแนกของสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ระหว่าง 0.250-0.966 ซึ่งผ่านเกณฑ์จำนวน 32 ข้อ
3. วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่ทดลองใช้ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยเกณฑ์ความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้จะมีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของสภาพปัจจุบันเท่ากับ 0.975 ค่าความเชื่อมั่นของสภาพที่พึงประสงค์เท่ากับ 0.983

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามรูปแบบออนไลน์ (Google form) เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ส่งให้กับกลุ่มตัวอย่าง และนัดหมายส่งคืนภายใน 2 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

4.51 - 5.00 สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ผู้วิจัยได้นำข้อมูลของผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นมาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น (สุวิมล ว่องวานิช, 2548)

ระยะที่ 2 เพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จากสถานศึกษา 3 แห่ง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน หัวหน้าวิชาการ จำนวน 3 คน รวมทั้งหมด 6 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล โดยใช้กระบวนการ PDCA และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

2. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบสัมภาษณ์ สร้างโดยนำผลการศึกษาในระยะที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นมาเป็นกรอบในการสัมภาษณ์ นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

2. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ จากการศึกษาหลักการ และวิธีการสร้างแบบประเมินของแนวทาง ร่างแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วจัดพิมพ์แบบประเมินฉบับจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์ ขอนหนังสือราชการจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามถึงผู้ให้ข้อมูล เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นติดต่อประสานงานกับผู้ให้ข้อมูล และดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

2. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามถึงผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นส่งให้กับผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 7 คน และดำเนินการรวบรวมแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้คืนจากผู้ทรงคุณวุฒิ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) และการนำข้อมูลจากการบันทึกมาดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อสรุปใจความสำคัญ และแก้ไข ปรับปรุง เป็นแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1

2. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ดังนี้

- 4.51 - 5.00 ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 - 4.50 ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก
- 2.51 - 3.50 ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 - 2.50 ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย
- 1.00 - 1.50 ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ปรากฏดังตาราง 1 ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

องค์ประกอบของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{x}	S.D.	แปล ผล	\bar{x}	S.D.	แปลผล		
1. ด้านการเตรียมความพร้อม	4.10	0.70	มาก	4.76	0.46	มากที่สุด	0.161	2
2. ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.12	0.71	มาก	4.80	0.41	มากที่สุด	0.165	1
3. ด้านการดำเนินการใช้หลักสูตร	4.07	0.70	มาก	4.72	0.50	มากที่สุด	0.160	3
4. ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล	4.06	0.65	มาก	4.70	0.51	มากที่สุด	0.158	4
รวม	4.09	0.69	มาก	4.75	0.47	มากที่สุด	0.161	

จากตาราง พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.09$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ดังนี้ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.12$) ด้านการเตรียมความพร้อม ($\bar{x} = 4.10$) ด้านการดำเนินการใช้หลักสูตร ($\bar{x} = 4.07$) และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ($\bar{x} = 4.06$) สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.75$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.80$) ด้านการเตรียมความพร้อม ($\bar{x} = 4.76$) ด้านการดำเนินการใช้หลักสูตร ($\bar{x} = 4.72$) และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ($\bar{x} = 4.70$) ความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (PNI = 0.165) ด้านการเตรียมความพร้อม (PNI = 0.161) ด้านการดำเนินการใช้หลักสูตร (PNI = 0.160) และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล (PNI = 0.158)

2. ผลการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล	แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1
1. ด้านการเตรียมความพร้อม	1. ประชุมผู้ปกครอง คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการวางแผนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 2. กำหนดปฏิทินในการดำเนินงาน 3. มีข้อมูลโรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง บริบทของชุมชน และท้องถิ่น 4. ศึกษาบริบทของชุมชน และท้องถิ่น 5. ศึกษาความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง 6. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 7. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ 8. วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ 9. ติดตามการดำเนินงาน 10. พัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมตามบริบทของผู้เรียน ชุมชน และคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน
2. ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	1. ประชุมคณะครู ผู้บริหาร และคณะกรรมการสถานศึกษา ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 2. ดำเนินงานตามปฏิทินที่กำหนดไว้ 3. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis) ของสถานศึกษา 4. กำหนดวิสัยทัศน์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้างเวลาเรียนรายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน คำอธิบายรายวิชา เกณฑ์การจบการศึกษา และการวัดผลและประเมินผล 5. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และสภาพบริบทของโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น 6. ทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษา 7. ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 8. ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ตาราง 2 แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศกษาที่มีประสิทธิผลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศกษาประถมศกษามหาสารคาม เขต 1 (ต่อ)

การบริหารจัดการหลักสูตร สถานศกษาที่มีประสิทธิผล	แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศกษาที่มีประสิทธิผลในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศกษาประถมศกษามหาสารคาม เขต 1
3. ด้านการดำเนินการใช้ หลักสูตร	1. ประชุมชี้แจงคณะครู และคณะกรรมการสถานศกษาชั้นพื้นฐานในการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศกษา 2. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เน้นการบูรณาการ สะเต็มศกษา (STEM Education) และการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 3. ดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศกษาตามปฏิทินที่กำหนดไว้ 4. จัดทำเป็นรายวิชา โครงสร้างเวลาเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับตารางเรียน 5. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของหลักสูตรสถานศกษา 6. ปรับปรุง แก้ไข ในทุกปีการศกษา
4. ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล	1. ประชุมคณะครูในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล 2. แต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล 3. กำหนดปฏิทินการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล 4. วางแผนการจัดการเรียนรู้ สร้างเครื่องมือ แบบสังเกตพฤติกรรม 5. นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ในการจัดการเรียนการสอน และการใช้หลักสูตรสถานศกษา 6. นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลแบบกัลยาณมิตร 7. นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ 8. ติดตามการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลอยู่เสมอ 9. ผู้บริหารและคณะครูร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อปรึกษาหารือกัน และสะท้อนผลที่เกิดขึ้น เพื่อปรับปรุง แก้ไขและวิเคราะห์พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้

ผลการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศกษาที่มีประสิทธิผลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศกษาประถมศกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า มีองค์ประกอบ 4 ด้าน 33 แนวทาง ได้แก่ ด้านการเตรียมความพร้อม จำนวน 10 แนวทาง ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศกษา จำนวน 8 แนวทาง ด้านการดำเนินการใช้หลักสูตร จำนวน 6 แนวทาง และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล จำนวน 9 แนวทาง ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศกษาประถมศกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และรายด้านพบว่ามีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน ดังนี้ ด้านการเตรียมความพร้อม และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน รองลงมา คือ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศกษา และมีเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการดำเนินการใช้หลักสูตร

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลักสูตรสถานศึกษาเป็นหัวใจหลักสำคัญของการจัดการศึกษา เพราะเป็นสิ่งที่กำหนดว่าสถานศึกษาต้องการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถไปให้ทิศทางใด โดยต้องสอดคล้องกับความถนัด ความต้องการของนักเรียน และผู้ปกครอง รวมทั้งบริบทของชุมชนและท้องถิ่น สอดคล้องกับแนวคิดของสมทรง สิทธิ (2561) ที่กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ต้องตอบสนองความถนัดความสนใจ และความต้องการของผู้เรียนตามความแตกต่างของแต่ละบุคคลเป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาถึงขีดสุด จึงทำให้ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของฐิติภูมิ สุวรรณไตรย์ และสุวัฒน์ จุลสุวรรณ (2564) ศึกษา เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ที่พบว่า สภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นผู้ขับเคลื่อนหลักสูตรไปสู่การนำไปใช้จริงในสถานศึกษา ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา และการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดสุวรรณิ ยะหกร และคณะ (2552) ที่กล่าวว่า หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่กระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้กับสถานศึกษาในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านการบริหารวิชาการ การบริหารจัดการ และการใช้หลักสูตรเป็นกระบวนการการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งความสำเร็จดังกล่าวนี้ ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีคุณภาพและได้รับการสนับสนุนส่งเสริมร่วมมือจากบุคคล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ จึงทำให้ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิไลวรรณ มาตเลิง และรัชชัย จิตรนนท์. (2565) ศึกษา เรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ที่พบว่า สภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการเตรียมความพร้อม ด้านการดำเนินการใช้หลักสูตร และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา และได้รับการกระจายอำนาจให้การออกแบบและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนได้เป็นผู้ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม โดยต้อง

มีการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะใช้หลักสูตรสถานศึกษาในทุกด้าน มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน มีการดำเนินการใช้หลักสูตรตามที่กำหนด และต้องมีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลเพื่อในการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษาว่าการดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตรงกับวัตถุประสงค์ของหรือไม่ และเพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป สอดคล้องกับแนวคิดของจตุรงค์ ณะสีลังกูร (2563) ที่กล่าวว่า การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตร ซึ่งโรงเรียนหรือสถานศึกษาจะต้องดำเนินการขับเคลื่อน ซึ่งผู้บริหารและครูจะต้องรู้และเข้าใจแนวทางในการบริหารจัดการ และขับเคลื่อนการใช้หลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภาวารี สิงโสม และสินธะวา คามดิษฐ์. (2565) ศึกษา เรื่อง แนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้วงจรเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็น ดังนี้ กระบวนการด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมสนับสนุนหลักสูตร ด้านการกำกับ ติดตามและประเมินผลหลักสูตร และด้านการจัดทำและใช้หลักสูตร ตามลำดับ

2. ผลการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

พบว่า แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ทั้งหมด 33 แนวทาง ความเหมาะสมของแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการเตรียมความพร้อม ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ด้านการดำเนินการใช้หลักสูตร ตามลำดับ ความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และรายด้านพบว่าเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน ดังนี้ ด้านการเตรียมความพร้อม และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน รองลงมา คือ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการดำเนินการใช้หลักสูตร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการศึกษาเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาสถานศึกษาที่แนวปฏิบัติที่ดีสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ที่มีการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล สร้างเป็นแนวทางซึ่งเป็นไปตามกระบวนการวิจัย และได้มีการตรวจสอบ โดยการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ไปของแนวทางจากผู้ทรงคุณวุฒิผู้ซึ่งมีความรู้ และความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล ที่สอดคล้องกับแนวคิดของชาติรี มณีโกศล (2560) ที่กล่าวว่า การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาต้องกำหนดแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อสะท้อนนโยบายการส่งเสริม สนับสนุนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ให้ประสบความสำเร็จ และสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภาวารี สิงโสม และสินธะวา คามดิษฐ์. (2565) ศึกษา เรื่อง แนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้วงจรเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม พบว่า มีจำนวน 28 แนวทาง ได้แก่ การจัดทำและใช้หลักสูตรสถานศึกษา 7 แนวทาง การส่งเสริมสนับสนุนหลักสูตรสถานศึกษา 7 แนวทาง การกำกับติดตาม และประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา 7 แนวทาง และการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 7 แนวทาง

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศกษาที่มีประสิทธิผลในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศกษาประถมศกษามหาสารคาม เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผลการวิจัยพบว่าลำดับความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศกษา ดังนั้นสถานศกษาควรให้ความสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศกษา โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ พิจารณาจัดทำหลักสูตรสถานศกษา และตรวจพิจารณาคุณภาพหลักสูตร เพื่อให้ได้หลักสูตรสถานศกษาที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศกษา และตรงกับความต้องการของผู้เรียน

1.2 ควรนำแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศกษาที่มีประสิทธิผลไปประยุกต์ใช้กับสถานศกษาของตนเอง โดยคำนึงถึงความแตกต่างของสถานศกษา เช่น ความแตกต่างของขนาดสถานศกษา ความแตกต่างของชุมชนและท้องถิ่น

1.3 ควรนำแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศกษาที่มีประสิทธิผลไปประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการหลักสูตรอื่น ๆ เช่น การบริหารจัดการหลักสูตรท้องถิ่นที่มีประสิทธิผล

1.4 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศกษา โดยมีการตั้งเป้าหมาย และมีแนวทางในการบริหารจัดการที่ชัดเจน และควรส่งเสริมให้ครูเห็นถึงความสำคัญ และตระหนักถึงความสำคัญกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศกษา โดยมีการประชุม ชี้แจง ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมีการอบรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศกษา ให้คณะครูมีความเข้าใจในแนวปฏิบัติของสถานศกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำหลักในการบริหารอื่น ๆ มาใช้ในการขับเคลื่อนวิจัยการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศกษาที่มีประสิทธิผล เช่น การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศกษาที่มีประสิทธิผล โดยใช้หลักการบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศกษาที่มีประสิทธิผล โดยใช้การหลักการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลในขอบข่ายอื่น ๆ ของการบริหารงานวิชาการ เช่น การนิตศกการศกษาที่มีประสิทธิผล การประกันคุณภาพการศกษาที่มีประสิทธิผล

2.3 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศกษาที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศกษา เช่น การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2545). *แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา*. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จตุรงค์ ธนะสีลังกูร. (2563). *ผู้นำทางวิชาการและการพัฒนาหลักสูตร เอกสารประกอบการเรียน รายวิชา ผู้นำทางวิชาการและการพัฒนาหลักสูตร รหัสวิชา 106613*. สาขาวิชาการบริหาร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ชาติรี มณีโกศล. (2560). *พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร Foundation of Curriculum Development เอกสารประกอบการเรียนรายวิชา CI 2201* [เอกสารไม่ได้ตีพิมพ์]. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- จิตติภูมิ สุวรรณไตรย์ และสุวัฒน์ จุลสุวรรณ. (2564). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4*. *วารสารมหาวิทยาลัยมหาสารคามราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด*. 10(2), 707-719.
<https://so01.tci-thaijo.org/index.php/AJMBU/article/view/246483>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). สุวีริยาสาส์น.
- ประสาธ เนืองเฉลิม. (2554). *หลักสูตรสถานศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พีไลวรรณ มาตเลิง และรัชชัย จิตรนนท์. (2565). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดมหาสารคาม*. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. 16(3), 48-63. <https://so05.tci-org/index.php/rmuj/article/view/262763>
- สมทรง สิทธิ. (2561). *การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development)*. ตักสิลาการพิมพ์
- ศุภวารี สิงโสม และสินธะวา คามดิษฐ์. (2565). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้วงจรเดมมิ่งสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม*. *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์*. 7(2), 242-254. <http://ojs.mbu.ac.th/index.php/jbpe/article/view/2304>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1. (2565). *รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565*. <https://mkarea1.go.th/report/reportoperate-65/>
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุวรรณีย์ ยะหกร และคณะ. (2552). *การพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน Curriculum Development and Instructional media*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.